

Pitkän aikavälin päätöksentekoa valtioneuvostossa

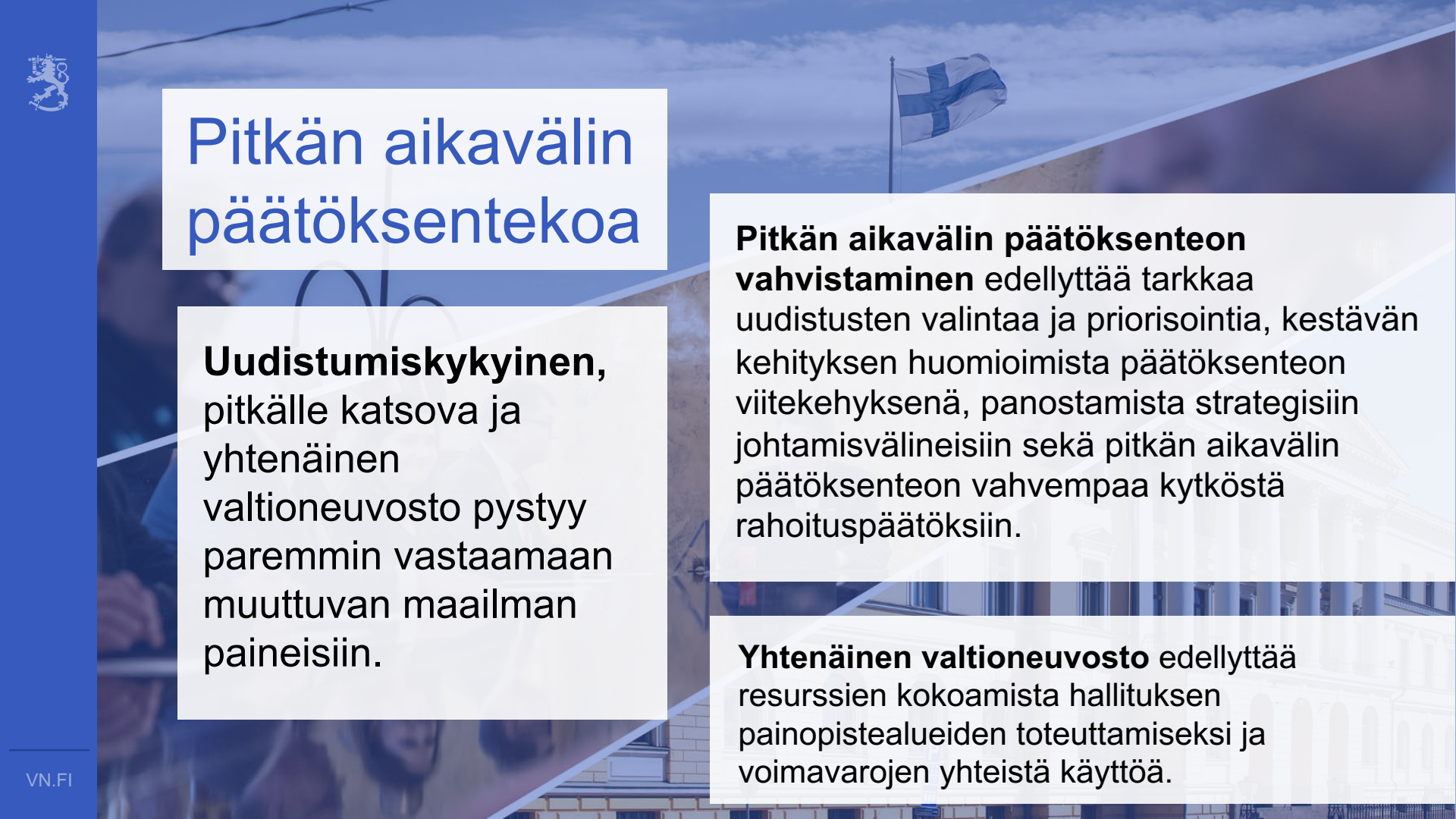
1.3.2019

Kaisa Oksanen

Johtava asiantuntija, VNK

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

The background of the slide features a blurred image of a building with a Finnish flag flying on a tall pole. The flag is white with a blue cross. The building has a light-colored facade and a dark roofline. The overall scene is set against a clear blue sky.

Pitkän aikavälin päätöksentekoa

Uudistumiskykyinen, pitkälle katsova ja yhtenäinen valtioneuvosto pystyy paremmin vastaamaan muuttuvan maailman paineisiin.

Pitkän aikavälin päätöksenteon vahvistaminen edellyttää tarkkaa uudistusten valintaa ja priorisointia, kestävän kehityksen huomioimista päätöksenteon viitekehyksenä, panostamista strategiaan johtamisvälineisiin sekä pitkän aikavälin päätöksenteon vahvempaa kytköstä rahoituspäätöksiin.

Yhtenäinen valtioneuvosto edellyttää resurssien kokoamista hallituksen painopistealueiden toteuttamiseksi ja voimavarojen yhteistä käyttöä.

Yhteistä tulevaisuustyötä valtioneuvostossa

Toimintaympäristöanalyysi

Tulevaisuus katsaukset

Mahdollisuudet
SUOMELLE

Mahdollisuudet Suomelle

Tulevaisuusselonteko

Kansallinen ennakointiverkosto

**Mahdollisuudet
Suomelle
sisältää
näkemyksiä
tuleville vuosille**

Kansliapäälliköiden yhteinen näkemys seuraavien vuosien avainkysymyksistä ja keskeisistä mahdollisuuksista tulevalla hallituskaudella

Tietopohjaa vaalikeskusteluihin ja hallitusohjelman valmisteluun

Rakentaa pitkän aikavälin päätöksentekoa ja yhtenäistä valtioneuvostoa

Julkaistu 28.1.2019

Tavoiteltavat päämäärät

Haastavat muutosilmiöt

ILMASTONMUUTOS

VÄESTÖNMUUTOS JA JULKISEN TALOUDEN KESTÄVYYS

TEKNOLOGINEN MURROS

ERIARVOISTUMINEN

KANSAINVÄLISEN JÄRJESTYKSEN MURROS JA MUUTTOLIIKE

Näkemyksiä ratkaisuista

- Sosiaaliturvan uudistus
- Työllisyysasteen nosto
- Osaamis- ja koulutustaso ja jatkuva oppiminen

- Kansainvälinen järjestys ja turvallisuusympäristö
- Toimiva EU
- Ilmastopäätökset
- Demokratia ja turvallisuus

- Kaikkia asukkaita palveleva tehokas julkishallinto
- Uudet rahoitusmallit

- Kaupunkipolitiikka
- Globaaleista trendeistä kestävä kasvua
- Ratkaisuja ruokaturvaan

Keskeisin viesti

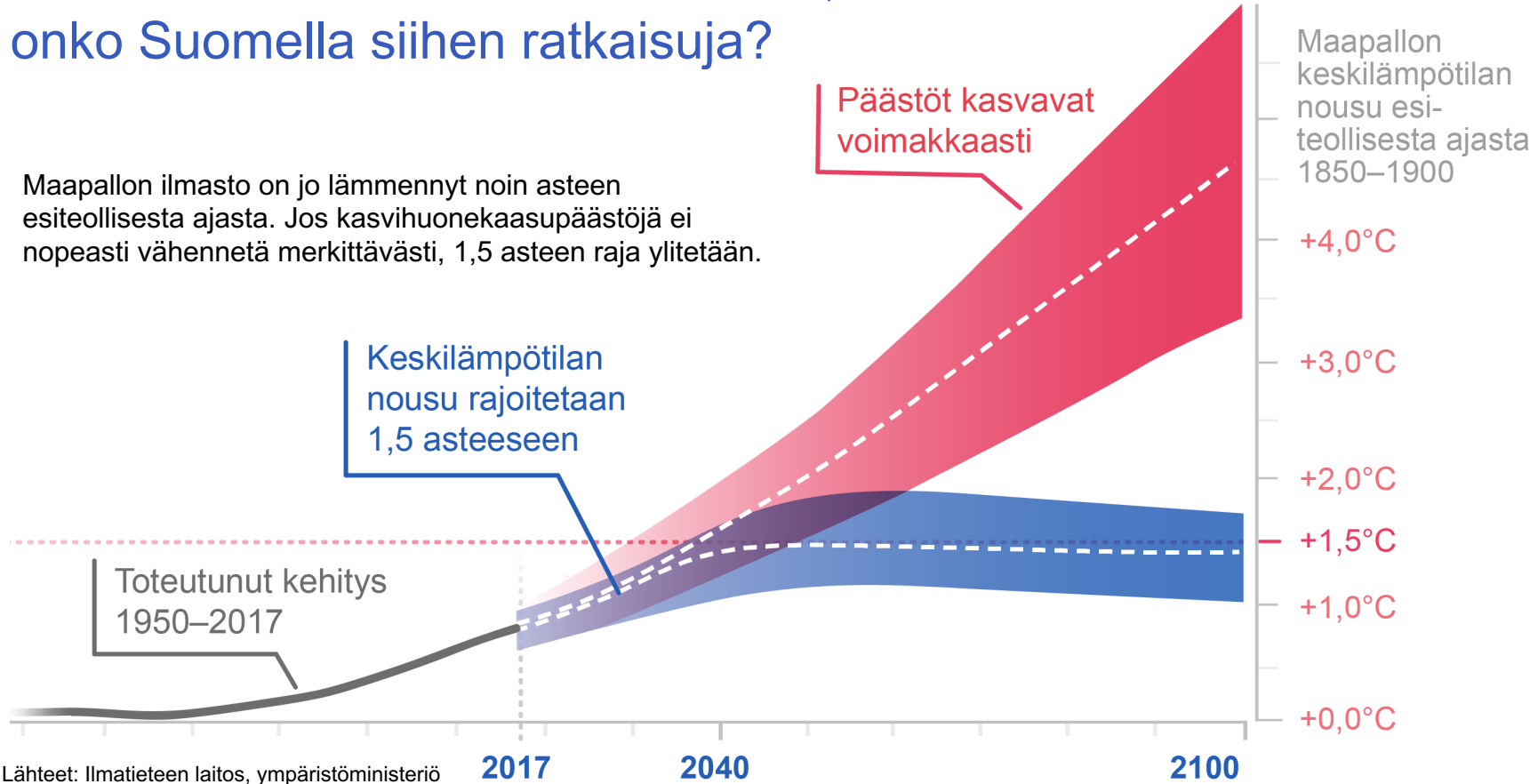
Hyvinvointiyhteiskunnan
tulevaisuuden turvaaminen edellyttää
merkittäviä uudistuksia 2020-luvulla.

Tavoite on osaltaan tukea seuraavan
hallituksen edellytyksiä erityisesti
vaikeiden päätösten tekemiseen.

Ilmastonmuutos vaikuttaa kaikkeen, onko Suomella siihen ratkaisuja?

Maapallon ilmasto on jo lämmennyt noin asteen esiteollisesta ajasta. Jos kasvihuonekaasupäästöjä ei nopeasti vähennetä merkittävästi, 1,5 asteen raja ylitetään.

RATKAISU- LINJOJA ILMASTON- MUUTOKSEEN

2020-luvulla
tarvitaan selvästi
aiempaa
vaikuttavampia
päätöksiä
ilmastonmuutoksen
hillitsemiseksi

1 Päästöjen leikkaus

2 Hiilinelut

3 Elinkeinorakenteen
uudistumisen
vauhdittaminen ja
TKI-politiikka

4 Vahva kanta
kansainvälisissä
neuvotteluissa:
maailmasta
hiilineutraali 2050

5 Verotusratkaisut ja
investoinnit
hiilineutraaliuteen

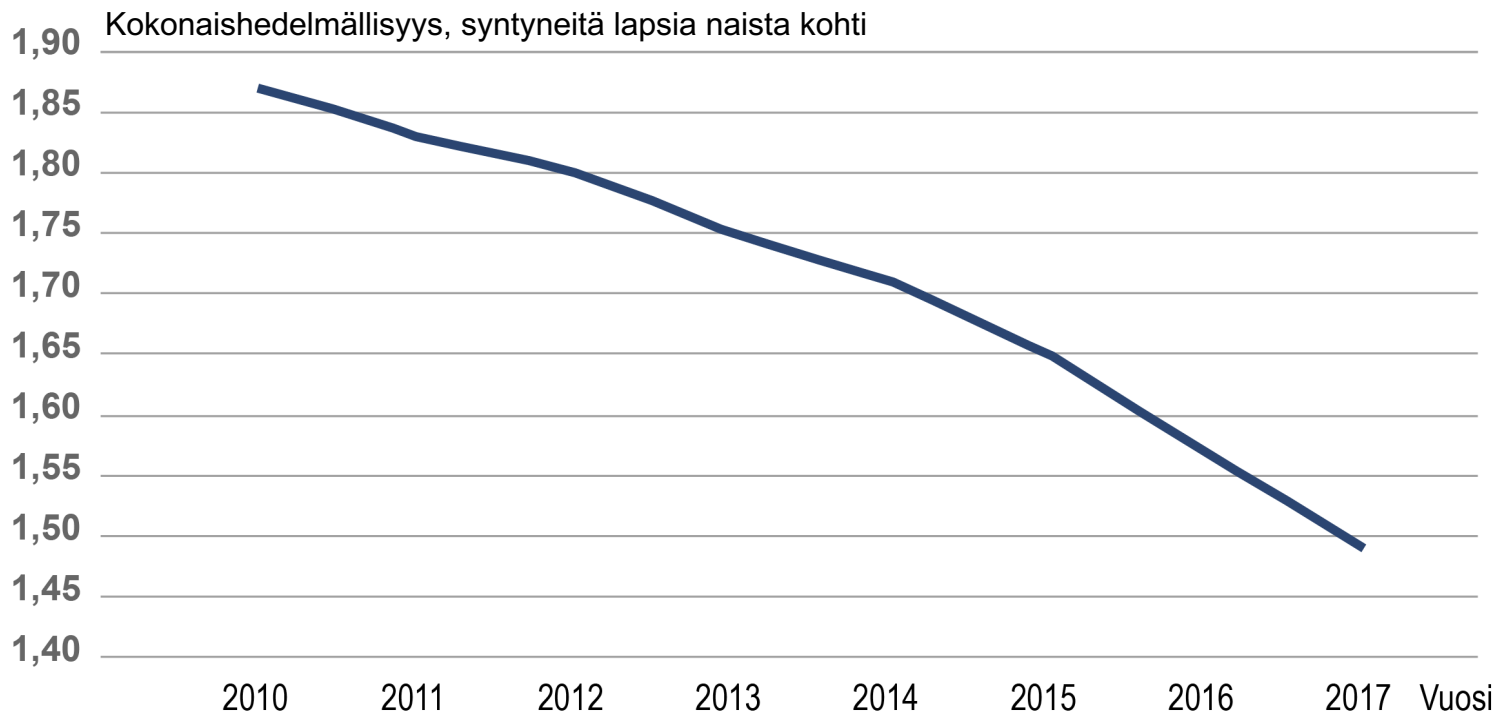
Hallituksella vastuu julkisen talouden kestävyydestä

Lähteet: Tilastokeskus, valtiovarainministeriö

Syntyvyys laskee jo kahdeksatta vuotta

Lähde: Tilastokeskus 2018

RATKAISU- LINJOJA JULKISEEN TALOUTEEN

Leikkaukset ja hienosäätö eivät riitä turvaamaan julkisen talouden kestävyttä. Valintojen oltava haasteen mittaluokassa.

1

Taloukasvun edellytysten vahvistaminen

4

Julkisen sektorin tuottavuuden nostaminen

2

Työllisyysasteen nostaminen ja terveyden ja hyvinvoinnin kohentaminen

5

Väestörakenteesta huolehtiminen (maahanmuutto ja syntyvyys)

3

Verojen ja maksujen lisääminen tai leikkaukset

6

Uusien rahoitusmallien hyödyntäminen

Muita keskeisiä muutosilmiöitä

Teknologinen murros

Parempi kyky hyödyntää teknologian tuomia mahdollisuuksia

Globaali muuttoliike ja kansainvälinen järjestys

Kansainvälinen yhteistyökyky ja vaikuttaminen
Tavoitetila maahanmuutosta ja hyvistä väestösuhteista

Eriarvoistuminen

Yhteiskuntakehitystä uhkaava taloudellinen, sosiaalinen, sivistyksellinen ja hyvinvoinnillinen polarisaatio pysäytettävä

Näkemyksiä ratkaisujen suunnista

Kunnianhimoiset
ilmastopäätökset

Vakaa kansainvälinen
järjestys ja
turvallisuusympäristö

Aktiivinen Suomi
toimivassa EU:ssa

Kestävää kasvua
globaaleista trendeistä

Ruokaturvaan
ratkaisuja

Työllisyysasteelle
pitkän aikavälin
tavoite 80%

Osaamis- ja koulutus-
tason nosto ja
jatkuvan oppimisen
varmistaminen

Sosiaaliturvan
uudistamisen
päättävöitteet ja
valmistelujärjestys

Toimiva demokratia
ja turvallinen
oikeusvaltio

Kokonaisvaltainen
kaupunki- ja
metropolipolitiikka

Uusia rahoitusmalleja
yhteiskunnan
tavoitteiden
saavuttamiseksi

Kaikkia asukkaita
palveleva tehokas
julkishallinto

Pitkän aikavälin päättöksiä 2020-luvulla

2020-luvulla tehdään käänteentekevät politiikkavalinnat ilmastotavoitteiden ja hiilineutraaliuden saavuttamiseksi.

Julkisen talouden kestävyysaaste on mittava. Talouskasvun edellytysten vahvistaminen, julkisen sektorin tuottavuuden nostaminen ja hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen tarjoavat mahdollisuuksia haasteen ratkaisemiseksi.

Suomi toimii aktiivisesti kansainvälisen, sääntöpohjaisen järjestelmän sekä vakaan ja turvallisen EU:n edistämiseksi.

Turvallisessa oikeusvaltiossa vahvistetaan osallisuutta, osallistumisoikeuksien ja aktiivisen osallistumisen toteutumista ja hyviä väestösuhteita.

Suurimmat kestävä kasvun mahdollisuudet liittyvät teknologiamurrokseen ja globaalien trendien haltuunottoon. Kasvua tavoitellaan luonnon kantokyvyn rajoissa.

Pitkän aikavälin päätöksiä 2020-luvulla

Sosiaaliturvan uudistaminen käynnistetään päätöksillä tavoitteista ja arvovalinnoista.

Merkittävä mahdollisuus palveluiden korkean laadun ja kustannusvaikuttavuuden kohentamiseksi on tietovarantojen hyödyntäminen ja tiedolla johtaminen.

Osaamis- ja koulutustason nosto on hyvinvoivan ja sivistyneen yhteiskunnan edellytys. Jo kymmenen vuoden aikana Suomessa häviää ja syntyy miljoonia työpaikkoja. Jatkuvan oppimisen turvaamisella jäädään plussalle.

Suomi tarvitsee ratkaisuja väestöpolitiikkaan. Työperusteinen maahanmuutto on keskeinen ratkaisumahdollisuus.

Hyvinvointivaltion rahoitus tarvitsee pohjoismaista työllisyysastetta, kohoten jopa 80 prosenttiin. Samaan aikaan työn murros muuttaa työn tekemisen tapoja ja merkityksiä.

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

LISÄTIETOJA:

<https://vnk.fi/tulevaisuus>

kaisa.oksanen@vnk.fi